

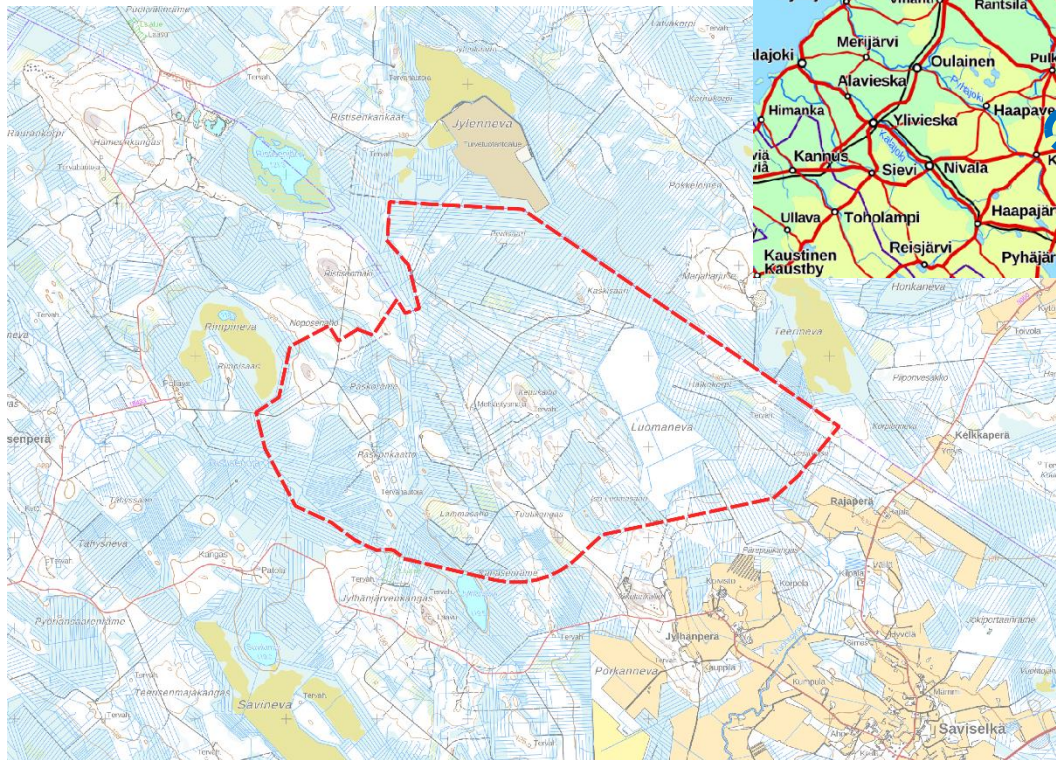

Kärsämäen kunta

Tuulikankaan tuulivoimaosayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, OAS

12.9.2025

Tuulikankaan tuulivoimaosayleiskaava

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	1
1 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITTELMA, OAS	2
2 TUULIVOIMAHANKE	2
3 SUUNNITTELUALUE JA SIJANTI	2
4 SUUNNITTELUKÄYTTÖ JA TAVOITTEET	4
5 YLEISKAAVAN SISÄLTÖVAATIMUKSET	4
5.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset	4
5.2 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset sisältövaatimukset	5
6 LÄHTÖTIEDOT	6
6.1 Suunnittelualan nykytila	6
6.2 Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, VAT	12
6.3 Maakuntakaava	12
6.3.1 Voimassa olevat maakuntakaavat	14
6.3.2 Vireillä olevat maakuntakaavat	17
6.4 Yleiskaava	22
6.5 Asemakaava	22
6.6 Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla TUULI -hanke	22
6.7 Tuulivoimahankkeet	22
6.8 Päätökset ja luvat	23
6.9 Rakennusjärjestys	23
6.10 Strategiat	24
6.11 Maanomistus	25
7 SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	25
7.1 Selvitykset	25
7.2 YVA-menettely	27
7.3 Kaavan vaikutusten arviointi	27
8 OSALLISET	28
9 VUOROVAIKUTUS JA AIKATAULU	30
9.1 Vireilletulo	31
9.2 Luonnosvaihe	31
9.3 Ehdotusvaihe	32
9.4 Hyväksyminen	32
9.5 Osallistaminen- ja vuorovaikutusmenetelmät	33
10 YHTEYSTIEDOT	34

1 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITTELMA, OAS

Kaavoitusprosessin vireille tullessa kunta asettaa nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS), jossa esitetään osayleiskaavan laatimisen tavoitteita ja lähtökohtia, sen eri vaiheet ja eteneminen, miten kaavoitukseen voi osallistua sekä miten kaavan vaikutuksia arvioidaan kaavahankkeen aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavaproessin aikana aina ehdotusvaiheen nähtävilläoloon asti.

2 TUULIVOIMAHANKE

Tuulivoimaosayleiskaavan (AKL § 77a) laatiminen on aloitettu Fortum Tuuli ja Aurinko Oy:n (aiemmin Enersense Wind Oy) aloitteesta ja se toteutetaan yhteistyössä kaavoitusviranomaisen, Kärämäen kunnan kanssa. Osayleiskaavan kaavoituspäätös on tehty teknisessä lautakunnassa 24.10.2024 § 60. Tuulivoimahanke tukee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan tavoitteita edistää hiilineutraalin energiatuotannon tuottamista alueella.

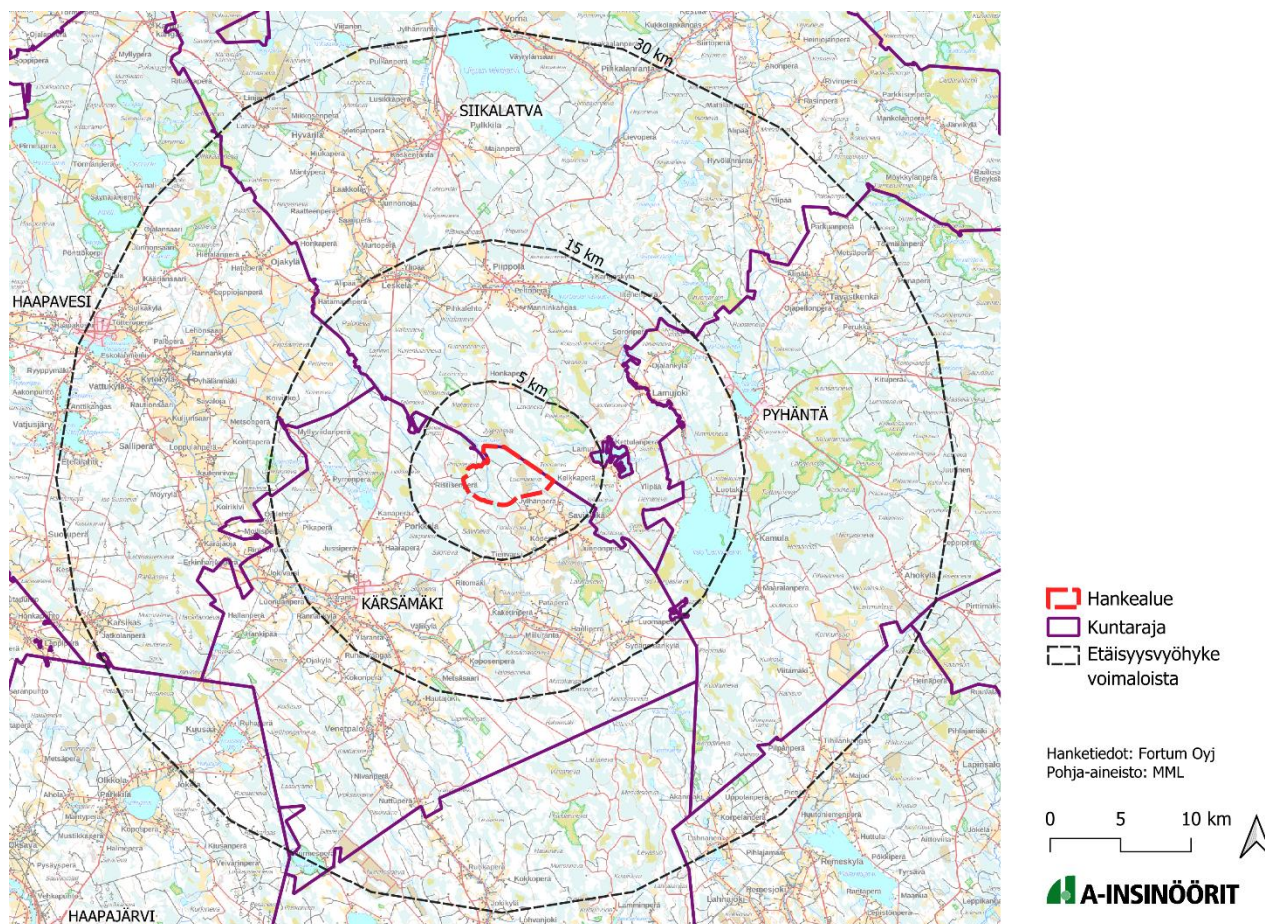
Hanke edellyttää YVA-menettelyä, mikäli tuulivoimaloiden lukumäärä ylittää 10 kappaletta tai hankkeen kokonaisteho on vähintään 45 megawattia. Tuulivoimahankkeen kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan erillisinä, mutta samanaikaisina prosesseina, konsulttitoimeksiantoina. Pääkonsulttina toimii ja osayleiskaavan sekä YVA-menettelyn laatii A-Insinöörit Suunnittelu Oy ja näiden vaikutusten arvioinnin edellyttämiä selvityksiä laaditaan alikonsulttien toimesta. Kärämäen kunnan tekninen lautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 26.5.2025 kaavakonsultiksi A-Insinöörit Oy:n ja kaavanlaatijaksi DI Markku Ketosen.

3 SUUNNITTELUALUE JA SIJANTI

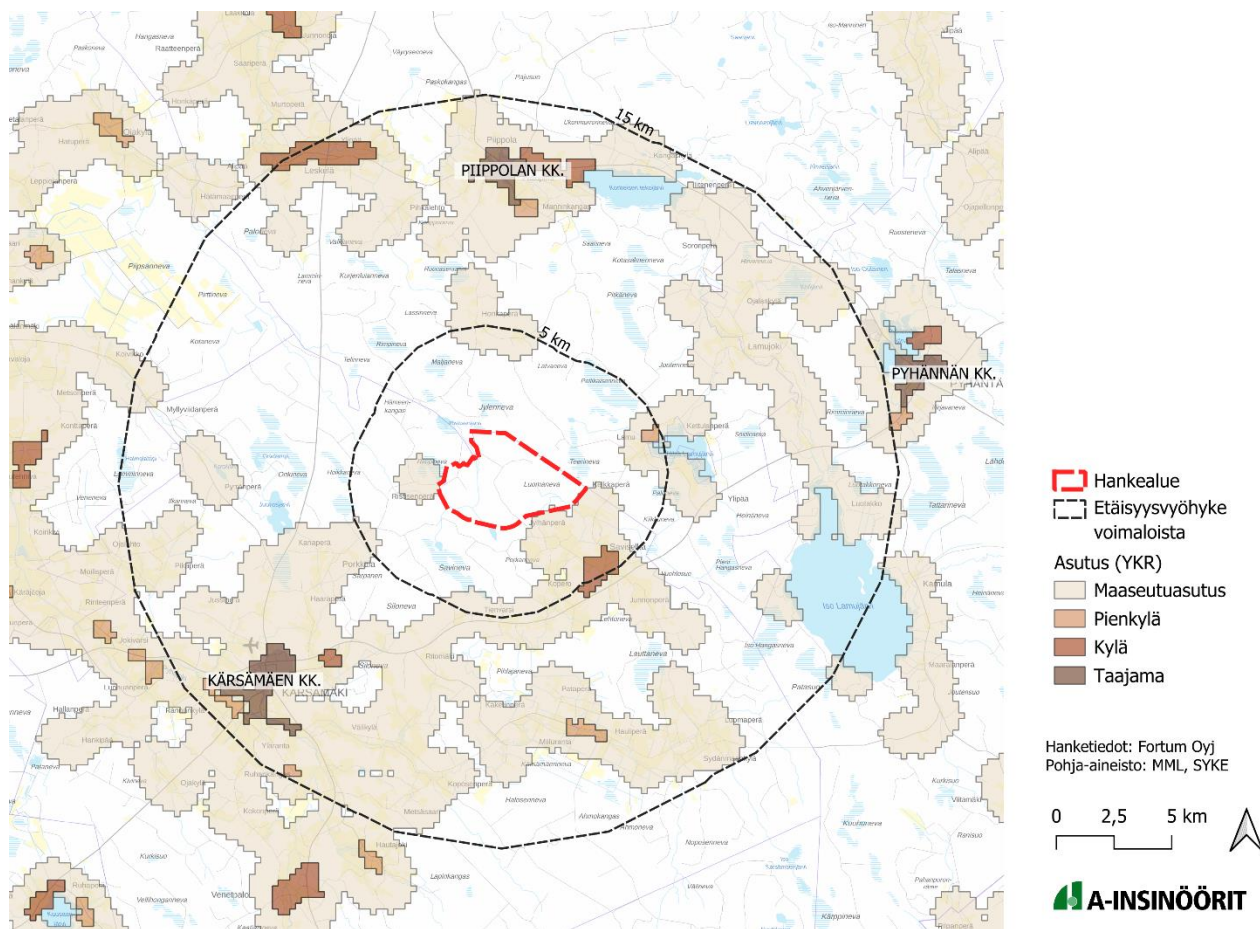
Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla Kärämäen kunnassa. Tuulikankaan suunnitellut voimalaitokset sijaitsevat noin 11 kilometrin päässä Kärämäen keskustasta koilliseen. Alueen kaakkoispuolella on Saviselän kylä. Lähimmät taajamat ovat Kärämäen lisäksi Piippola noin 12 kilometrin päässä pohjoisessa ja Pyhäntä noin 16 kilometrin päässä idässä. Hankealue rajautuu osittain Siikalatvan vastaiseen kuntarajaan.

Alue on pääasiassa metsätalouden ja turvetuotannon käytössä. Alueella ei ole vakituista tai vapaa-ajan asutusta, mutta sen keskiosassa sijaitsee metsästysmaja. Hankkeen

vaikutukset ulottuvat osittain ainakin Siikalatvan, Pyhännän, Haapajärven, Haapaveden ja Pyhäjärven kuntien alueille. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti ja suhde kuntakeskuksiin on esitetty OAS:n kansilehdellä ja seuraavan sivun kartalla. Alueen rajausta voi muuttua kaavaprosessin aikana mm. lähtötietojen, laadittavien selvitysten, vaikutustenarviointien ja niiden johtopäätösten sekä vuorovaikutuksen perusteella.

Kuva 1. Tuulihankaan hankealueen sijainti.

Kuva 2. Hankealueen suhde asutuskeskuksiin.

4 SUUNNITTELUTEHTÄVÄ JA TAVOITEET

Tehtävänä on laatia Alueidenkäyttölain (AKL) 77 a §:n mukainen tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava noin 1614 ha suuruiselle alueelle Kärämäen kuntaan. Kaavalla tutkitaan alustavasti yhdeksän, kokonaiskorkeudeltaan noin 320 metrin tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Tämän lisäksi huomioidaan erikseen hankkeen edellyttämät sähkönsiirto-reitit, jotka hyödyntävät nykyisiä sähkönsiirtorakenteita ja olemassa olevia voimajohtokäytäviä. Tavoitteena on arvioida hankkeen vaikutukset laaja-alaisesti YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa.

5 YLEISKAAVAN SISÄLTÖVAATIMUKSET

5.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset

AKL 39 §:n mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Lisäksi yleiskaavassa on selvitettävä ja otettava huomioon

seuraavat seikat siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät:

- 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- 4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
- 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- 6) kaupungin elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- 7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen;
- 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

5.2 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset sisältövaatimukset

Alueidenkäyttölaissa (77 b §) säädetään tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisistä sisältövaatimuksista. Laki edellyttää, että sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muuten säädetään (ks. edellinen luku), on huolehdittava siitä että:

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;
- 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
- 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

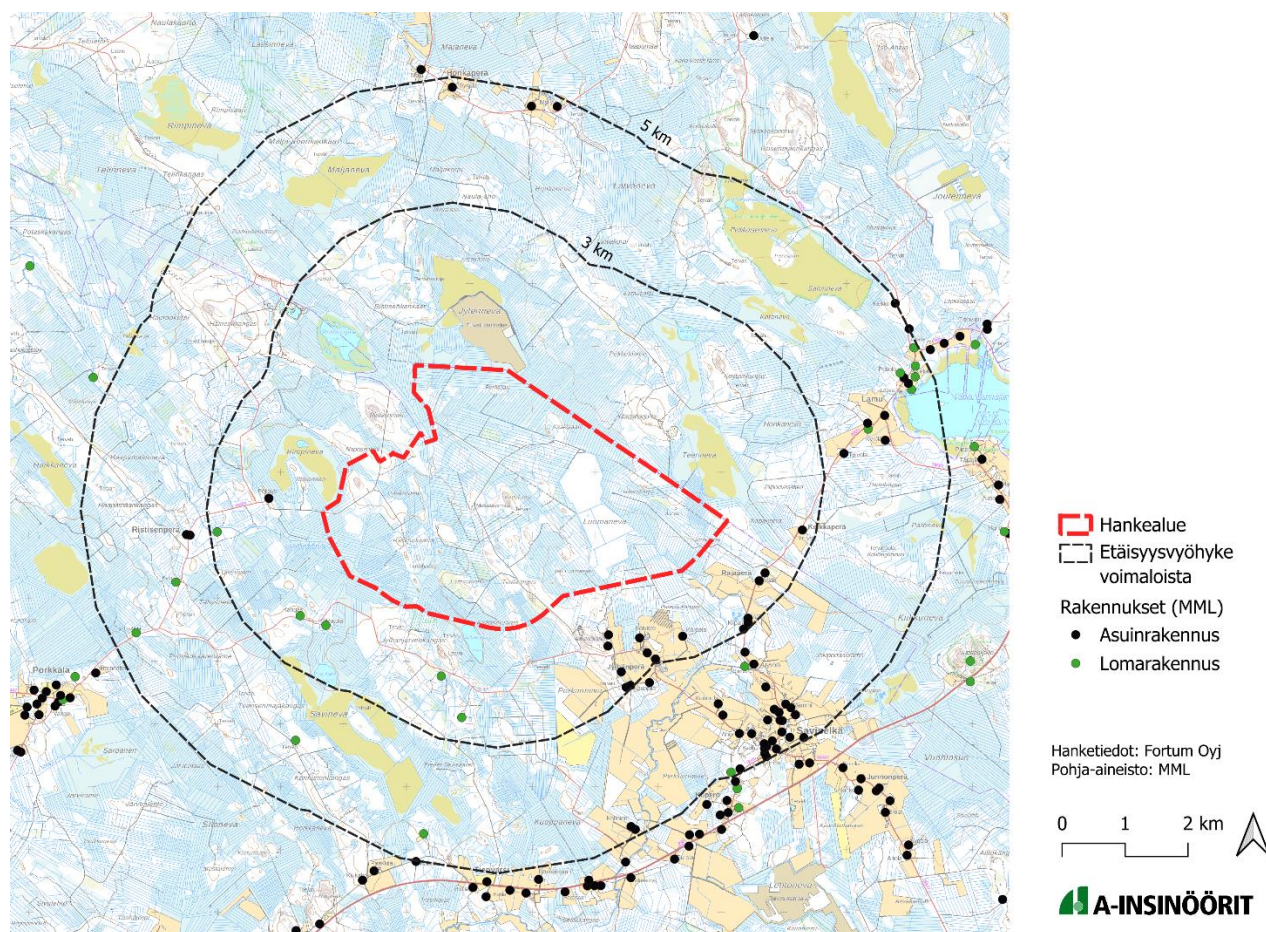
Rakentamislain § 52 mukaan rakentamislupa tuulivoimalan rakentamiseen saadaan 46 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

6 LÄHTÖTIEDOT

6.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualue ja sen lähiympäristö ovat harvaan rakennettuja ja luokiteltu harvaan asutuksi maaseudeksi (SYKE, Harva ja tiheä taajama-alue). Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kahden kilometrin päässä, ja lähimmät lomarakennukset noin 2,1 kilometrin päässä tuulivoimaloista.

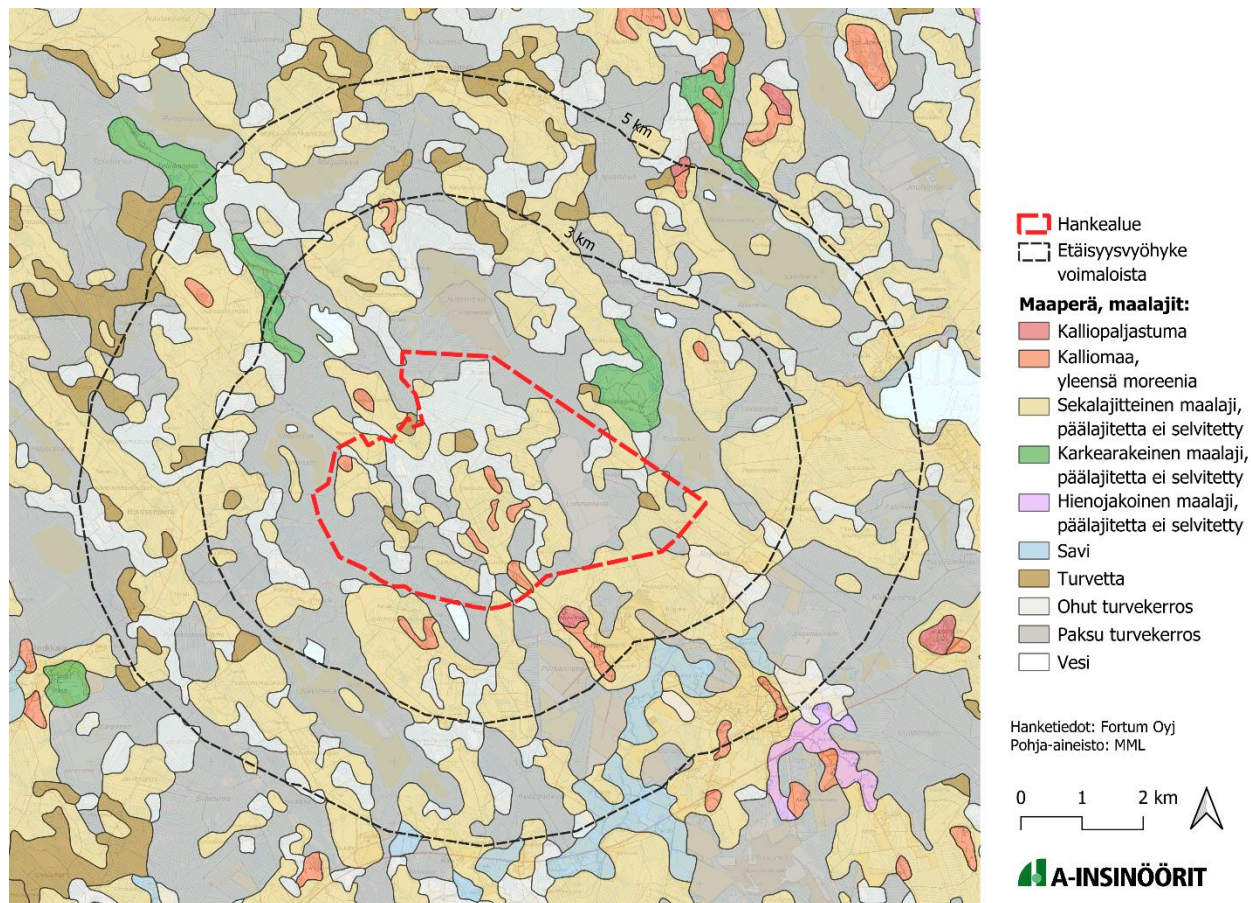
Suunnittelualueen elinkeinotoiminta perustuu maa- ja metsätalouteen.

Kuva 3. Hankealueen läheisyyteen sijoittuvat asuin- ja lomarakennukset.

Alue on luonnonoloiltaan pääosin metsäistä ja ojitettua suota. Lisäksi suunnittelualueella sijaitsee pieni järvi, Jylkänjärvi, sekä Luomanen ja Porkkanen käytöstä poistuneet turvetuotantoalueet. Suunnittelualueen maaperä koostuu pääasiassa sekalajitteisista maala-jeista ja turpeesta. Lisäksi alueella on yksittäisiä kalliomaita.

Hankealueella tai sen lähiympäristössä ei ole tiedossa olevia arvokkaita geologisia muo-
dostumia.

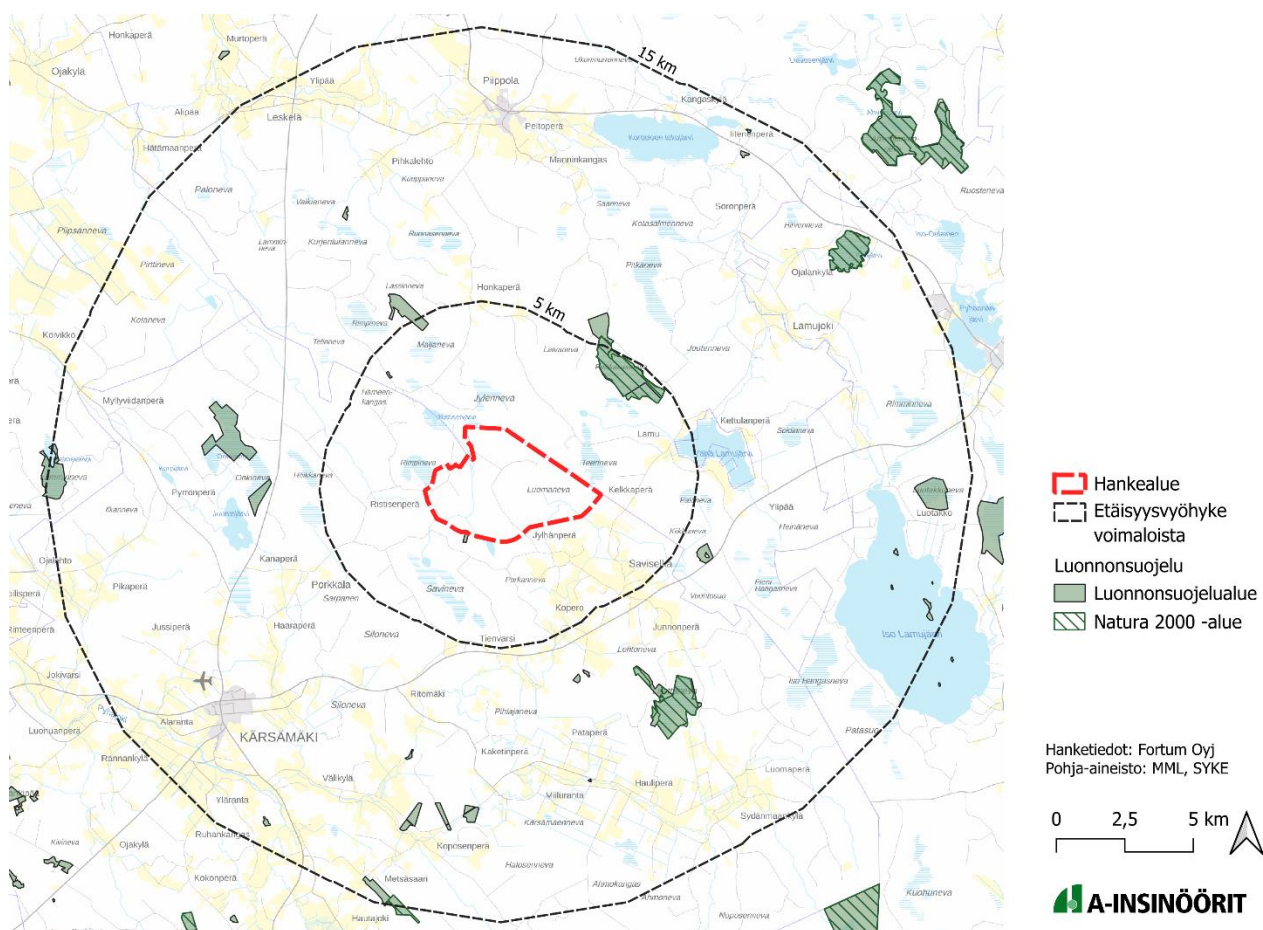

Kuva 4. Hankealueen ja sen ympäristön maaperä.

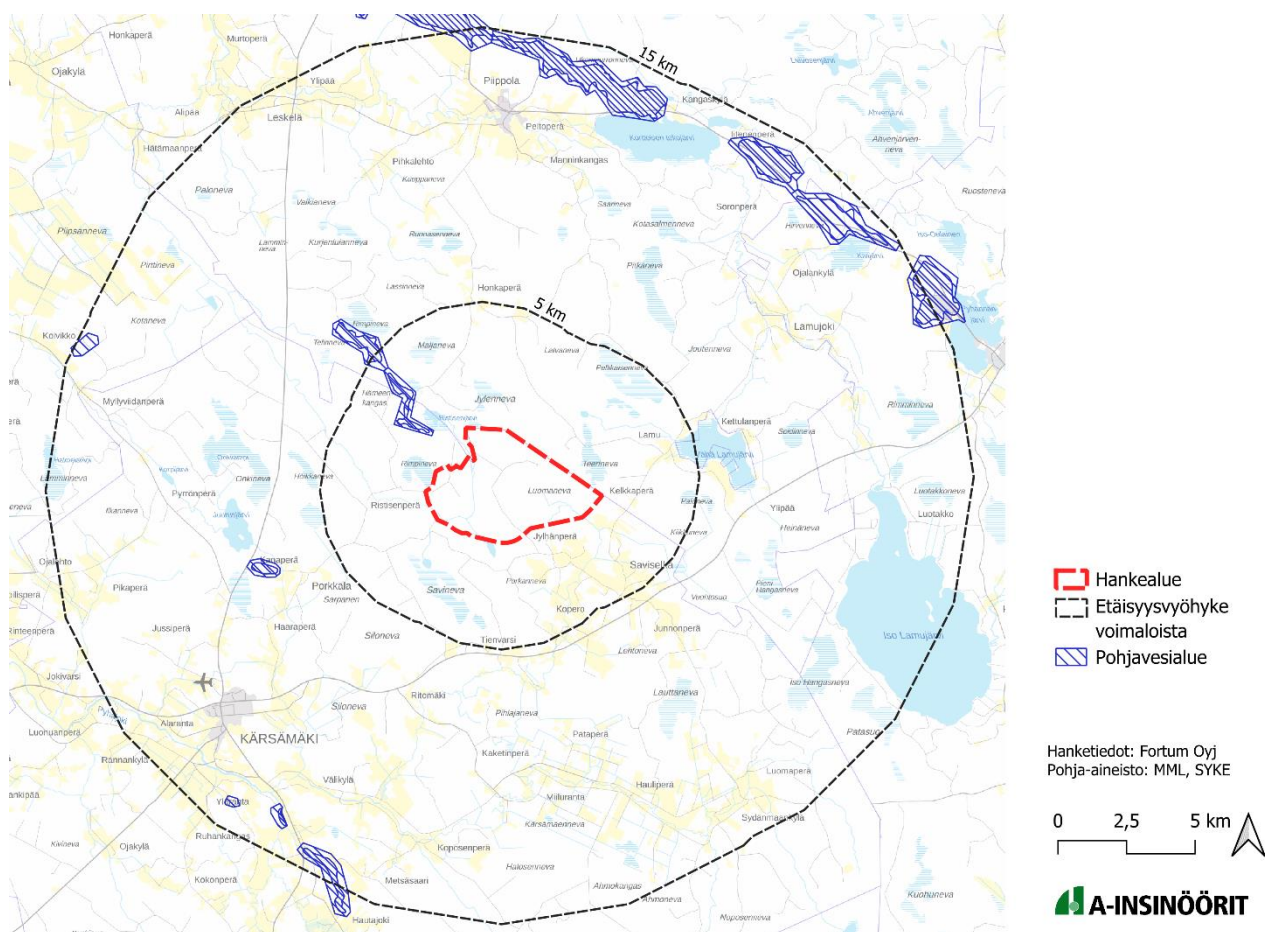
Hankealueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelualueita. Alue rajautuu pieneen (4,4 ha) yksityiseen luonnonsuojelualueeseen Luontomäkeen. Lähimmät suuret luonnonsuojelualueet ovat Pellikaisenneva ja Lauttaneva. Pellikaisennevan luonnonsuojelualue, joka on luokiteltu myös Natura 2000 -alueeksi (SAC), sijaitsee noin neljän kilometrin päässä koillisessa. Lauttanevan luonnonsuojelualue, joka on luokiteltu myös Natura 2000 -alueeksi (SAC), sijaitsee noin kahdeksan kilometrin päässä voimaloista etelässä. Muita pienempiä luonnonsuojelualueita alle viiden kilometrin päässä ovat Salonnevan luonnonsuojelualue, Lähdekorven luonnonsuojelualue ja Vuortenkallion suojelualue.

Lähimmät pohjavesialueet ovat Hämeen kangas noin kahden kilometrin päässä ja Kanaperä-Porkkala noin seitsemän kilometrin päässä.

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse linnustollisesti arvokkaita IBA- tai FINIBA-alueita.

Kuva 5. Hankealueen sijainti suhteessa suojelualueisiin.

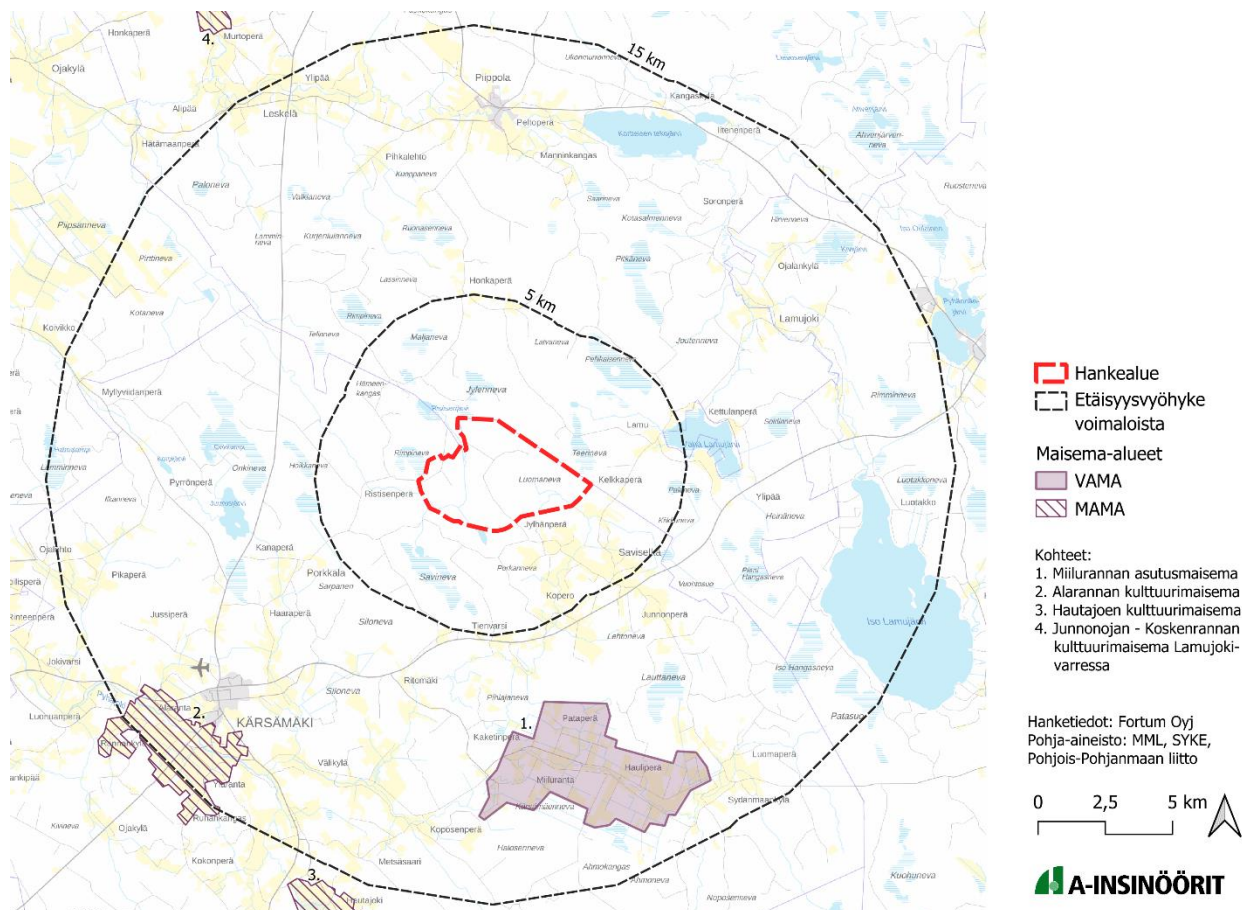
Kuva 6. Hankealueen sijainti suhteessa pohjavesialueisiin.

Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti- tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA) Miilurannan asutusmaisema sijaitsee noin kahdeksan kilometrin päässä voimaloista. Miiluranta on toisen maailmansodan jälkeen Kärämäenjoen varrelle perustettu asutustilakylä, jonka maisemaa hallitsevat säännölliset pellot ja tyypilliset rakennukset. Tuulikankaan hankkeen vaikutusalueella ei sijaitse muita VAMA-kohteita.

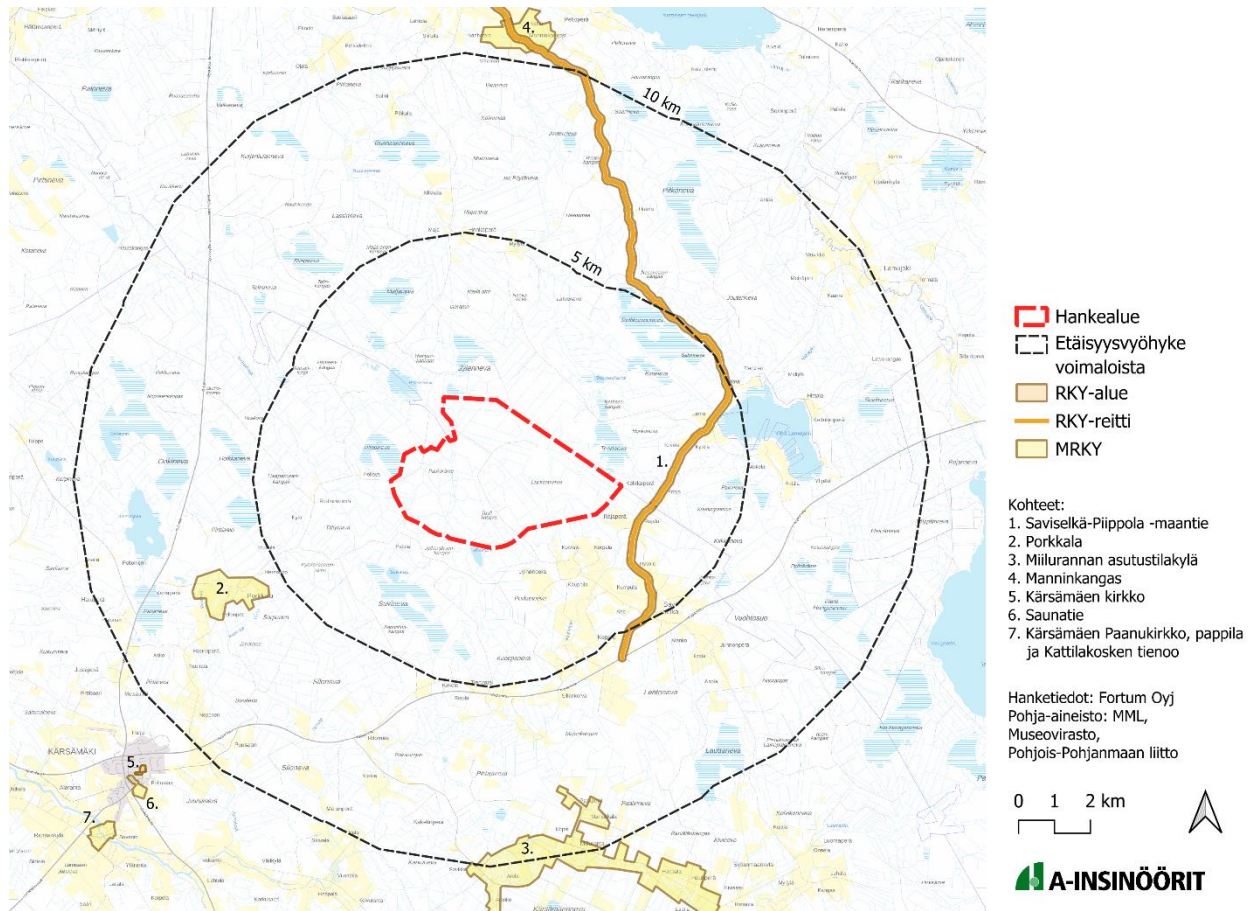
Lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue (MAMA) on Alarannan kulttuurimaisema noin 13 kilometrin päässä voimaloista. Alarannan kulttuurimaisema Pyhäjoen varrella on tasainen ja loivapiirteinen. Alueella on sekä vanhaa perinteistä rakennuskantaa että nykyaikaista maataloutta edustavia tuotantorakennuksia.

Lähin merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) sekä maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (MRKY) on lähimmillään noin 2,5 kilometrin päässä voimaloista kulkeva Saviselkä - Piippola -maantie, josta museotietä on 23 kilometrin osuus. ELY-keskus on valinnut kohteen kuvastamaan tienpidon historiaa Suomessa.

Suunnittelualueella ei ole tunnettuja arkeologisia kohteita eikä valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia alueita.

Kuva 7. Hankealueen sijainti suhteessa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokasmaisema-alueisiin.

Kuva 8. Hankealueen sijainti suhteessa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

6.2 Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, VAT

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista on tullut voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää ja ne ohjaavat maankäytön suunnittelua valtakunnallisella tasolla ja ovat tarkemman suunnittelun ohjeena. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät paikallissuunnitteluun ensisijaisesti maakuntakaavoituksen kautta.

1. toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. tehokas liikennejärjestelmä
3. terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tässä osayleiskaavatyössä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista nousevat esille erityisesti, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat sekä uusiutumiskykyinen energiahuolto. Osayleiskaavassa korostuu:

- Uusiutumiskykyisen energiahuollon kehittäminen. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksikköihin.
- Terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen niin ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisyssä kuin yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeiden huomioimisessa erityisesti liittyen maanpuolustukseen. Tuulivoima-alueen vaikutukset elinympäristöihin.
- Elinvoimaisen luonto- ja kulttuuriympäristöjen sekä luonnonvarojen turvaaminen.

6.3 Maakuntakaava

Maakuntakaavan keskeinen oikeusvaikutus on, että se toimii ohjeena, kun kunnan yleiskaavaa tai asemakaavaa laaditaan tai muutetaan. Lisäksi se ohjaa muita toimenpiteitä, jotka liittyvät alueiden käytön järjestämiseen.

Pohjois-Pohjanmaalla on tällä hetkellä voimassa neljä lainvoimaista maakuntakaavaa, 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaava sekä Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava.

Suunnittelualueita koskevat Pohjois-Pohjanmaan 1.–3. vaihemaakuntakaavat, jotka muodostavat Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavan:

- **1. vaihemaakuntakaava** koskien teemoja:

Energiantuotanto ja -siirto, kaupan palvelurakenne, luonnonympäristö, liikennejärjestelmä ja logistiikka.

Hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriön päätöksellä (YM2/5222/2010) 23.11.2015, lainvoimainen 3.3.2017.

- **2. vaihemaakuntakaava** koskien teemoja:

Kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet, maaseudun asutusrakenne, virkistys- ja matkailualueet, seudulliset ampumaradat ja materiaalikeskukset, puolustusvoimien alueet.

Hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016, lainvoimainen 2.2.2017.

- **3. vaihemaakuntakaava** koskien teemoja:

Pohjavesi- ja kiviainesalueet, mineraalipotentiaali- ja kaivosalueet, Oulun seudun liikenne ja maankäyttö, Tuulivoima-alueiden tarkistukset, Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset sekä muut tarvittavat päivitykset.

Hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018, määrättiin maakuntahallituksen päätöksellä MRL § 232 nojalla 5.11.2018 ja sai lainvoiman 17.1.2022 KHO:n hylättyä viimeisen valituksen.

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaalla on voimassa energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava. Kaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen pääteemat ovat: aluerakenne ja saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, energiantuotanto, varastointi ja siirto, viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu, energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuuston päätöksellä 27.5.2025 (§ 5). Vaihemaakuntakaava ei ole lainvoimainen, mutta alueidenkäyttölain 201 §:n mukaan maakuntahallitus voi valitusajan päätyttyä määrätä kaavan tulemaan voimaan ennen lainvoimaisuutta, vaikka maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksestä olisi tehty valituksia. Vaihemaakuntakaava asetettiin voimaan ilman lainvoimaa 18.8.2025 (§92).

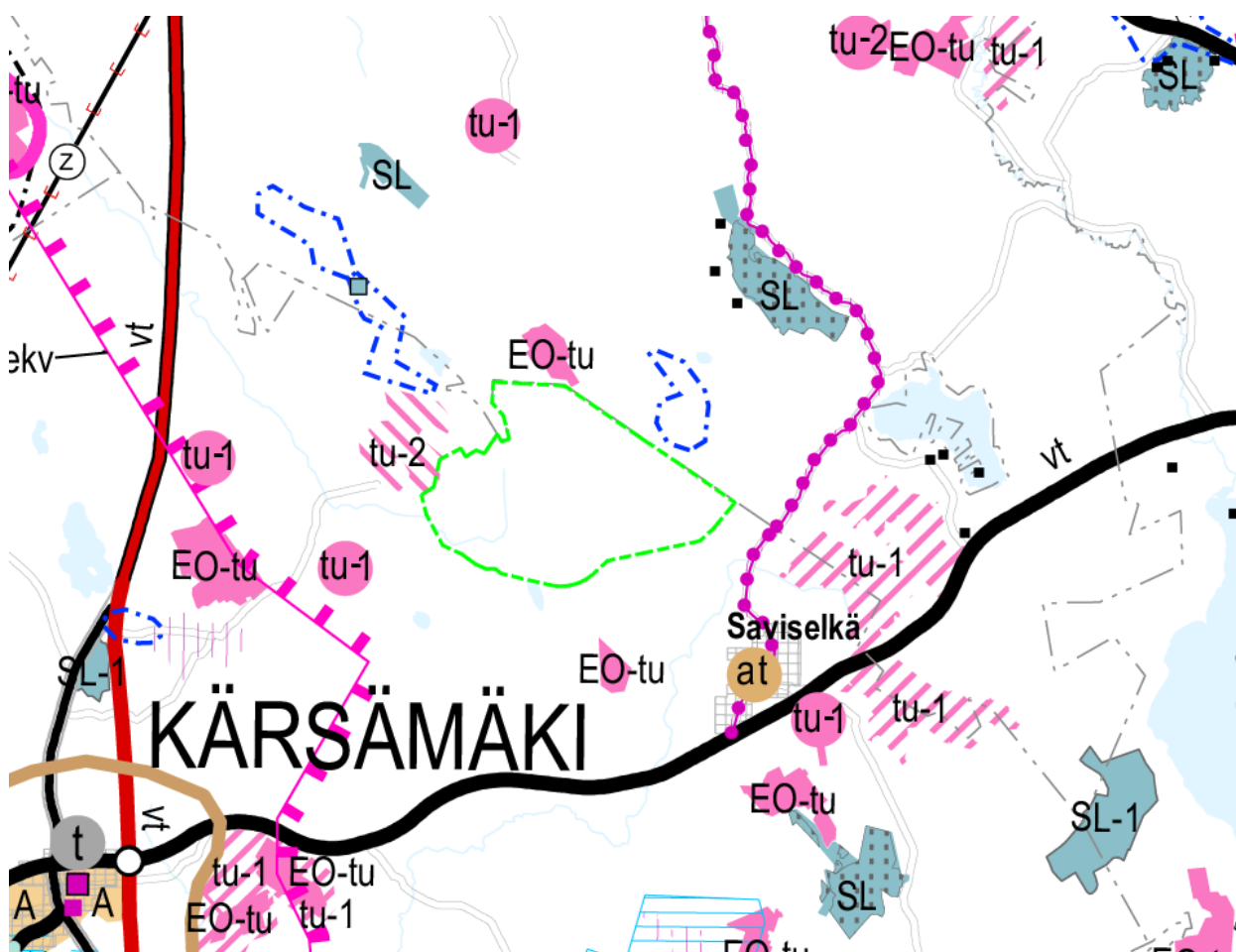
Maakuntakaavoituksen tilannetta ja sen mahdollisia muutoksia seurataan osayleiskaavotuksen aikana.

6.3.1 Lainvoimaiset maakuntakaavat

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaava – 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella (AKL 27 §) vuodesta 2009 alkaen. Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava ja kolme vaihemaakuntakaavaa ovat kaikki lainvoimaisia. Vaalaa ja Himangan aluetta koskevat Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakunta- ja vaihemaakuntakaavat ovat kumoutuneet Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan lainvoimaisuuden myötä.

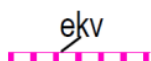
Suunnittelualueen suhde lainvoimaisiin maakuntakaavoihin

Kuva 9. Ote Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisten vaihemaakuntakaavojen yhdistelmäkartasta. Hankealueen likimääräinen sijainti merkitty vihreällä katkoviivalla. (Lähde: Pohjois-Pohjanmaan liitto)

Suunnittelualueella lainvoimaiset maakuntakaavat ovat esitetty Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa (18.1.2022).

Lainvoimaisissa maakuntakaavoissa suunnittelualueita ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi. Suunnittelualueelle sijoittuu yksi merkintä, mineraalivarantoalue (ekv), ja lisäksi seuraavassa esitetään aluetta lähimmäksi sijoittuvat merkinnät ja niiden määräykset:

MINERAALIVARANTOALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja. Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentialivvyöhykkeellä on erityistä yhteensovittamisentarvetta, esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa.

Kehittämisperiaatteet: Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet.

EO-tu

TURVETUOTANTOALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.

tu-1

TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-1) (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita.

tu-1

Suunnittelumääräykset:

Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälki-ikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälki-ikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla

alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön.

tu-2

tu-2

TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-2) (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan suoalueita, jotka soveltuvat pääosin turvetuotantoon.

Suunnittelumääräykset:

Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon luonnonarvot, vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön.

at

KYLÄ (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä.

Suunnittelumääräykset:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kyläkeskuksen asemaa on pyrittävä vahvistamaan sovittamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä kylän ydinaluetta toiminnallisesti, kyläkuvallisesti ja liikennejärjestelyiltään selkeästi hahmottuvaksi kohtaamispaikaksi.

Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan siten, että se sijoittuu palvelujen kannalta edullisesti olevan kyläasutuksen sekä tie- ja tietoliikenneyhteyksien läheisyyteen.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen kyläkokonaisuuteen ja -ympäristöön, vesihuollon järjestämiseen ja hyvien peltoalueiden säilyttämiseen maatalouskäytössä.

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009). Osa kohteista ei näy kaavakartalla; luettelo valtakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -kohteista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteissä 4 ja 5 sekä 3. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 5 a.

(Merkinnällä on osoitettu Saviselkä-Piippola -maantie)

POHJAVESIALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.

Suunnittelumääräykset:

Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävän vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.

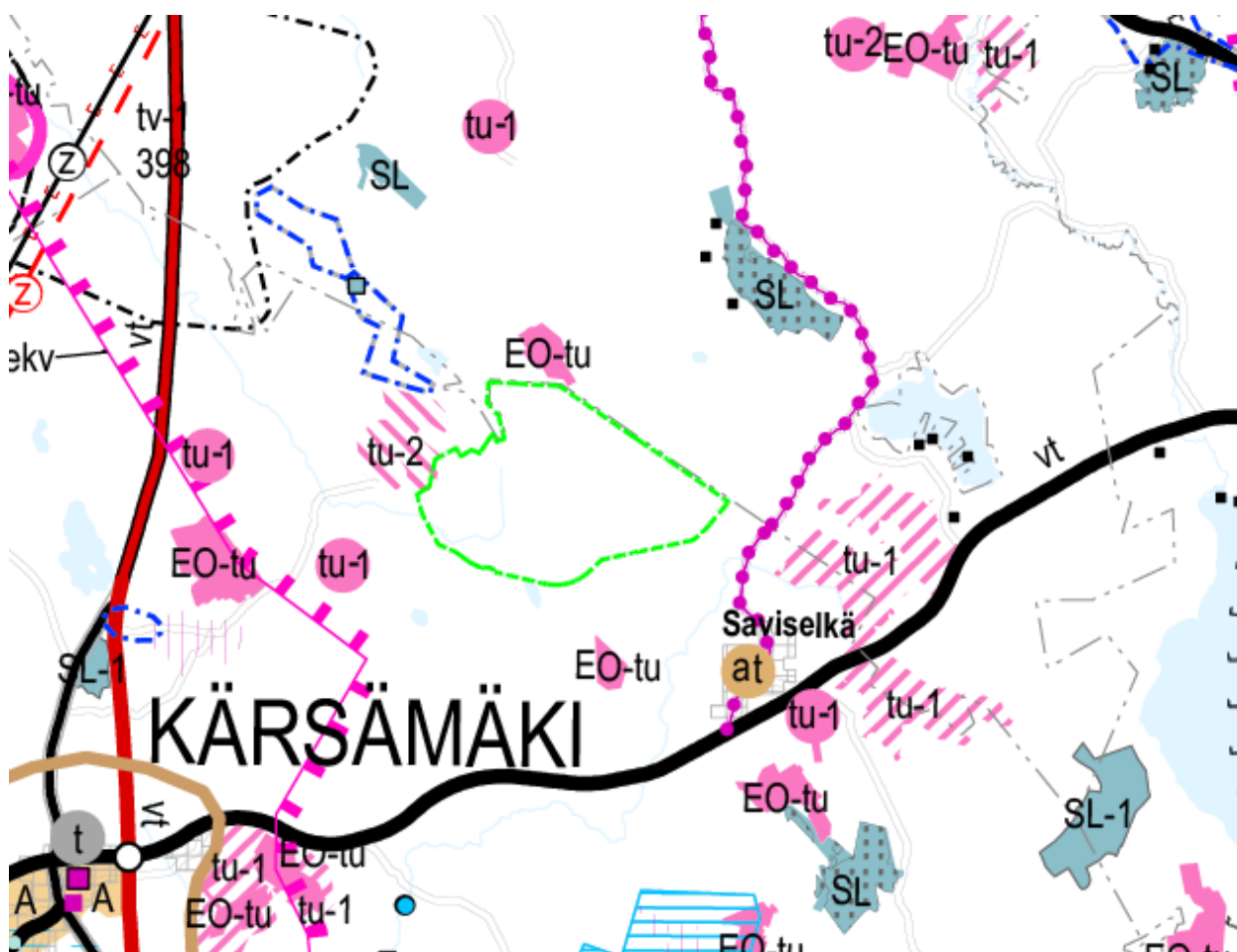
6.3.2 Muut voimassa olevat maakuntakaavat

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaalla on ilman lainvoimaa voimassa energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan myös

valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021) sekä uuden luokituksen mukaiset pohjavesialueet.

Pohjois-Pohjanmaa on mukana energiamurroksessa, joka edellyttää energian tuottamisen, varastoinnin ja siirron ratkaisuja. Ilmastomuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta energia on keskeinen alueidenkäytöllinen kysymys, johon sisältyy sekä energian tuotantoon että kulutukseen liittyvä alueidenkäytön yleispiirteinen ohjaus. Vaihemaakunta-kaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen tavoitteena on hillitä ilmastomuutosta ja edistää siihen sopeutumista maakuntakaavoituksen keinoin. Kaavassa on osoitettu useita alueita niin maa- kuin merituulivoimaloille sekä potentiaalisille tuulivoimala-alueille.

Kuva 10. Ote Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisista maakuntakaavoista ja hyväksytystä vaihemaa-kuntakaavasta. Hankealueen likimääräinen sijainti merkitty vihreällä katkoviivalla. (Lähde: Pohjois-Pohjanmaan liitto)

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan sijainninohjausmallin pohjalta uusia tuulivoimaloiden alueita (tv-1, tv-2 ja tv-3) sekä päivitetään 1. ja 3. vaihe-

maakuntakaavassa osoitettuja lainvoimaisia tv-alueita. Kaavassa on osoitettu myös pääsähköjohtojen linjat (z). Merkinnät eivät kohdistu suunnittelualueelle.

Seuraavassa esitetään suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat uudet merkinnät ja määräykset suhteessa voimassa oleviin maakuntakaavoihin:

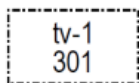

POHJAVESIALUE

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (1-luokka) ja muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet sekä sekä pohjavesialueet (1E, 2E ja E), joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia. Tarkemmat tiedot pohjavesialueista on esitetty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 3

Suunnittelumääräykset:

Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suo-
jelu siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävien vesiensuojelutoimenpitein. Vesiensuojeluviranomaisille on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen maankäytön muutoksia suunniteltaessa ja toteutettaessa.

TUULIVOIMALOIDEN ALUE

Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa alueidenkäyttölain 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.

Suunnittelumääräykset:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maiseen, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden tuulivoimahankkeet ja yhteisvaikutukset. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu

merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen (VAMA 2021) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla:

- Reisjärven kulttuurimaisemat
- Kalajokilaakson viljelymaisemat
- Rahjan saaristomaisemat
- Miilurannan asutusmaisema
- Hailuoto
- Limingan lakeuden kulttuurimaisema
- Oulujokilaakson kulttuurimaisemat
- Rokuanvaaran maisemat
- Manamansalon kulttuurimaisemat
- Olvassuo
- Aittojärven ja Livojokivarren kulttuurimaisemat
- Iijoen jokivarsimaisemat
- Tyräjärven kulttuurimaisemat
- Määttälänvaaran kulttuurimaisemat
- Rukan vaarajono
- Oulankajoen ja Kitkajoen koskimaisemat

- Kitkajärvien ja Riisitunturin maisemat

Suunnittelumääräykset:

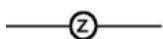
Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen luonnon- ja kulttuuripiirteet ja maisemakuva sekä turvattava maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.

Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematiilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata.

Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.

Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota julkaisussa Pohjois-Pohjanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021 aluekuvauksissa esitettyyn arviointiin, luonnon- ja kulttuuripiirteisiin sekä maisemakuvaan.

VOIMAJOHTO 110 kV

Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

OHJEELLINEN VOIMAJOHTO 400 kV

Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat YVA-menettelyyn tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta rakentaminen voi edellyttää vielä pieniä muutoksia. Merkintä ei edellytä alueidenkäyttölain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

Maakuntakaavassa seudullisesti merkittävät tuulivoimapotentialialiset alueet (tv) on merkitty erityisominaisuuksien perusteella. Pohjois-Pohjanmaalla seudulliseksi tuulivoimahankkeeksi katsotaan projekti, jossa on vähintään kymmenen voimalaa. Maakuntakaavassa esitetyt alueet ovat ensisijaisia paikkoja näille hankkeille. Kuitenkin seudullisesti

merkittävä tuulivoimaosayleiskaava voidaan laatia myös maakuntakaavassa esitettyjen alueiden ulkopuolelle, jos riittävät selvitykset tukevat sitä. Tällöin kaavan tulee olla maakuntakaavan tavoitteiden ja periaatteiden mukainen, eikä se saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

6.4 Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Kärämäen kirkonkylään, noin 9 kilometrin päähän, on laadittu yleiskaava.

Alueen läheisyyteen sijoittuu muita käynnissä olevia tuulivoimaosayleiskaavoja, joista lähin on Tuulikaarron tuulivoimapuiston osayleiskaava, alueen vieressä. Tuulivoimahankkeet on kuvattu kohdassa 6.7.

6.5 Asemakaava

Alueella ei ole voimassa asemakaavoja. Lähin asemakaavoitettu alue sijaitsee Kärämäen kirkonkylällä noin 10,5 kilometriä hankealueesta.

6.6 Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla, TUULI-hanke

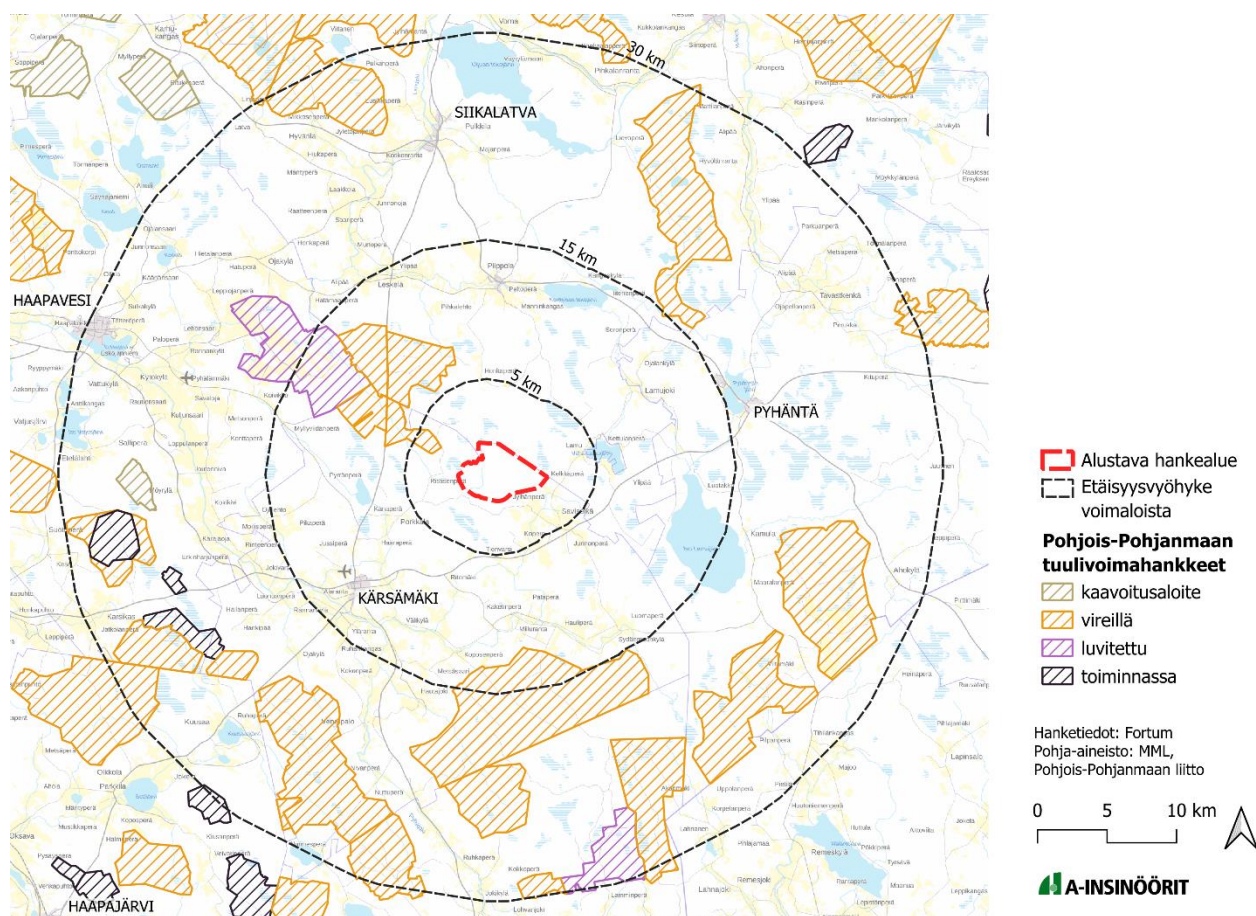
Pohjois-Pohjanmaan liiton TUULI-hankkeessa tuotettiin uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon ja edistettiin kestävää tuulivoimarakentamista maakunnassa. Hankkeen tavoitteena oli luoda edellytyksiä tuulivoima-alan kehittymiselle ja siten päästöttömän sähköntuotannon lisäämiselle Pohjois-Pohjanmaan alueella kestävän kehityksen eri näkökulmat huomioon ottaen. Suunnittelualue oli Tuuli-hankkeessa isompana alueena Jylenneva 229 – alueena (ehkä alueena). Alue ei ole mukana uudessa vaihemaakuntakaavassa.

6.7 Tuulivoimahankkeet

Suunnittelualueen läheisyydessä on käynnissä useita muita tuulivoimahankkeita. Tuulikaarron tuulivoimapuiston osayleiskaava on suunnitteilla Tuulikankaan hankealueen viereen, Kärämäen taajamasta pohjoiseen VT-4 tien molemmin puolin. Kaava-alue ulottuu Siikalatvan ja Kärämäen kuntien alueille, ja puistoon on suunniteltu yhteensä 53 tuulivoimalaa, joista 34 sijoittuisi Siikalatvaan ja 19 Kärämäelle.

Lähimmät toiminnassa olevat hankkeet sijaitsevat yli 20 kilometrin päässä Haapavedellä ja Siikalatvassa.

- Haapajärvi: Hankilanneva, 22 km päässä
- Haapajärvi: Kesonmäki, 25 km päässä
- Haapajärvi: Ristiniitty, 29 km päässä
- Siikalatva: Kokkoneva, 30 km päässä

Kuva 11. Käynnissä olevat tai jo toteutuneet tuulivoimahankkeet hankealueen läheisyydessä. (Lähde: Pohjois-Pohjanmaan liitto 05/2025)

6.8 Päätökset ja luvat

Alueella ei ole voimassa olevia päätöksiä tai lupia.

6.9 Rakennusjärjestys

Kärämäen kunnassa voimassa oleva rakennusjärjestys on tullut voimaan 25.2.2020 § 17.

6.10 Strategiat

Suunnittelualueeseen vaikuttavat EU:n, kansalliset, maakunnalliset sekä kunnan paikalliset strategiat ja suunnitelmat.

Euroopan unionin ilmastopolitiikka

EU:n ilmastopolitiikalla ohjataan sekä alueen yhteisiä että jäsenmaiden toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi. EU:n ilmastopolitiikka pohjaa YK:n ilmastopöytäkirjaan, sitä täydentävään Kioton pöytäkirjaan ja Pariisin ilmastopöytäkirjaan.

EU on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Tämä on myös EU:n ilmoittama sitoumus Pariisin ilmastopöytäkirjasta varten YK:n ilmastopöytäkirjan sihteeristölle. Lisäksi EU:n tavoitteena on olla ensimmäinen ilmastoneutraali maanosana vuoteen 2050 mennessä. (Lähde: Ympäristöministeriö, www.ym.fi)

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

Kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa linjataan toimia, jolla Suomi täyttää EU:n vuoden 2030 ilmastovelvoitteet ja saavuttaa ilmastolain mukaiset tavoitteet kasvihuonekaasujen vähentämisestä 60 prosentilla vuoteen 2030 ja vuotta 2035 koskevan hiilineutraaliustavoitteen. Tuulivoimahanke edistää strategiassa esitettyjen vihreiden energiasitoumusten saavuttamista.

Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartta 2021–2030

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus päätti tammikuussa 2019, että vuodelta 2010 ja 2012 olevat ilmasto- ja energiastrategia päivitetään yhteiseksi ilmastotavoitteita ja toimenpiteitä määrittäväksi ilmastotiekartaksi. Strategiassa on eritelty Pohjois-Pohjanmaan ilmastotyön kärkiteemat:

- Älykäs bio- ja kiertotalous toimii ilmastotyön perustana
- Energian tuotanto ja käyttö on kestävä, tehokasta ja vähäpäästöistä
- Liikenne on vähäpäästöistä
- Maatalous kehittyy hiilensitojana

- Maankäyttö on ilmastoviisasta ja kiertotaloutta edistävää
- Metsät ja suot toimivat tehokkaina hiilinieluinä; Turve hyödynnetään kestävästi
- Yhteistyö ja sektorirajat ylittävät toimintamallit luovat elinvoimaa ja liiketoimintamahdollisuuksia

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2022–2025

Maakuntaohjelman 2022–2025 valmistelu alkoi maakuntahallituksen käynnistettyä uuden ohjelmatyön lokakuussa 2020. Maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman vuosille 2022–2025 joulukuussa 2021. Maakuntaohjelmaan on koottu yhteinen tahtotila, jossa keskitytään Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kehityksen kannalta tärkeisiin ilmiöihin ja teemoihin. Teemat ovat muun muassa maakunnassa asuvien ihmisten aktiivinen, hyvä ja toimiva arki, ilmastonmuutoksen torjunta, saavutettavuus, yrittäjyys ja muutokset, kansainvälisyys sekä kestävä kasvu.

6.11 Maanomistus

Alue on yksityisten maanomistajien, Metsähallituksen ja Tornatorin omistuksessa. Fortum Tuuli ja Aurinko Oy on tehnyt pääosin alueen maanomistajien kanssa maanvuokrasopimukset.

7 SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

7.1 Selvitykset

Keskeisenä osana hanketta on selvitysten laadinta ja vaikutusten arviointi. Vaikutusten arvioinnin pohjaksi tarvittavia selvityksiä laaditaan osana YVA-menettelyä ja tuulivoimaosayleiskaavan laatimista, mm. luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristö- sekä arkeologiset selvitykset, näkyvyysanalyysi, melu- ja välkemallinnukset.

Myös Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavoituksen ja siihen liittyvien selvityshankkeiden, kuten TUULI (päättynyt 9/2022) ja EMMI-hankkeiden (alkoi 9/2022), yhteydessä tehtyjä selvityksiä hyödynnetään suunnittelun vaikutusten arvioinnissa ja jatkoselvityksissä.

Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla, TUULI-hankkeen selvitykset:

- Sijainninhjausmalliraportti, Sweco Finland Oy 2022

- Viherrakenne- ja ekosysteemipalvelut, Sweco Finland Oy 2021
- Linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, Sweco Finland Oy 2021
- Susireviiriselvitys, Sweco Finland Oy 2021
- Sähkönsiirtoselvitys, Sweco Finland Oy 2021
- Liikennöitävyys selvitys Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntakaavojen tuulivoimaloiden alueille, Ramboll Oy 2022
- Maisemaselvitys, Sweco Finland Oy 2023
- Tuulivoimarakentamisen vaikutukset Pohjois-Pohjanmaan maakotkapopulaatioon, Pohjois-Pohjanmaan liitto 2022

Lisäksi maakuntakaava laadittaessa on laadittu:

- Päivitys Natura 2000 - verkostoon kohdistuvaan riskiselvitykseen 6/2024, Pohjois-pohjanmaan liitto, 3.2.2025

Maakuntakaavaehdotuksen viranomaiskuulemiseen liittyvät liitteet:

- LIITE 1: Teemakartta / Tuulivoima ja energiansiirto 1:300 000 (erillisliite)
- LIITE 2: Tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset, tv-1 ja tv-2 (erillisliite).
(Alue sijoittuu lähinnä kohdekuvauksen Tuulikaarto tv 1 398 kohdekortille.)

Osayleiskaavaa varten laadittavat selvitykset liitetään osaksi nähtäville asetettavaa kaava-aineistoa. Selvitystarvetta arvioidaan kaavatyön edetessä. Selvityksissä noudetaan varovaisuusperiaatetta.

Laadittavat selvitykset:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Liito-orava-selvitys
- Viitasammakkoselvitys
- Natura-tarvearviointi
- Linnustoselvitys (kevätmuutto, syysmuutto, pöllö, pesimälinnusto, metsäkanalinnut, päiväpetolinnut)
- Lepakkoselvitys
- Suurpetoselvitys
- Metsäpeuraselvitys

- Saukkoselvitys
- Arkeologinen selvitys
- Meluselvitys
- Välkeselvitys
- Asukaskysely
- Maisemaselvitys
- Petolinturaportointi
- Lintujen törmäysmallinnus

7.2 YVA-menettely

Kaavoituksen rinnalla hankkeesta toteutetaan erillinen, mutta samaan aikaan toteutettava YVA-menettely. YVA-menettelyssä tutkitaan hankkeen vaikutuksia ympäristöön muun muassa edellä mainittujen selvitysten pohjalta. Myös sähkönsiirtoalueiden osalta selvitetään ympäristövaikutukset osana YVA-menettelyä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tunnistetaan ja arvioidaan hankkeen koko elinkaaren aikaisia mahdollisia merkittäviä vaikutuksia alueelle ja sen ympäristöön.

7.3 Kaavan vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi laaditaan alueidenkäyttölain (AKL) 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 1 §:n mukaan. Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan kaavan toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vaikutusten arvioinnissa korostuu tuulivoimaloiden vaikutukset ympäristöön. Vaikutusten arvioinnissa käytetään Ympäristöministeriön oppaaseen perustuen etäisyysvyöhykkeitä.

Vaikutusten arvioinnissa painotetaan lähimpiä vaikutusalueita, joihin kohdistuu eniten laajoja vaikutuksia. Erityisesti välitön ympäristö, lähivaikutusalue sekä ulompi vaikutusalue ovat sellaisia, joihin kohdistuu kaavasta merkittäviä vaikutuksia. Kuitenkin vaikutusten arvioinnissa arvioidaan myös laajemmat vaikutukset, jotka kohdistuvat kaukovaikutus- ja teoreettiselle maksiminäkyvyysalueelle.

Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan myös vaikutukset naapurikuntiin koskien tuulivoima-aluetta sekä sähkönsiirron alueita.

8 OSALLISET

Alueidenkäyttölaissa 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa.

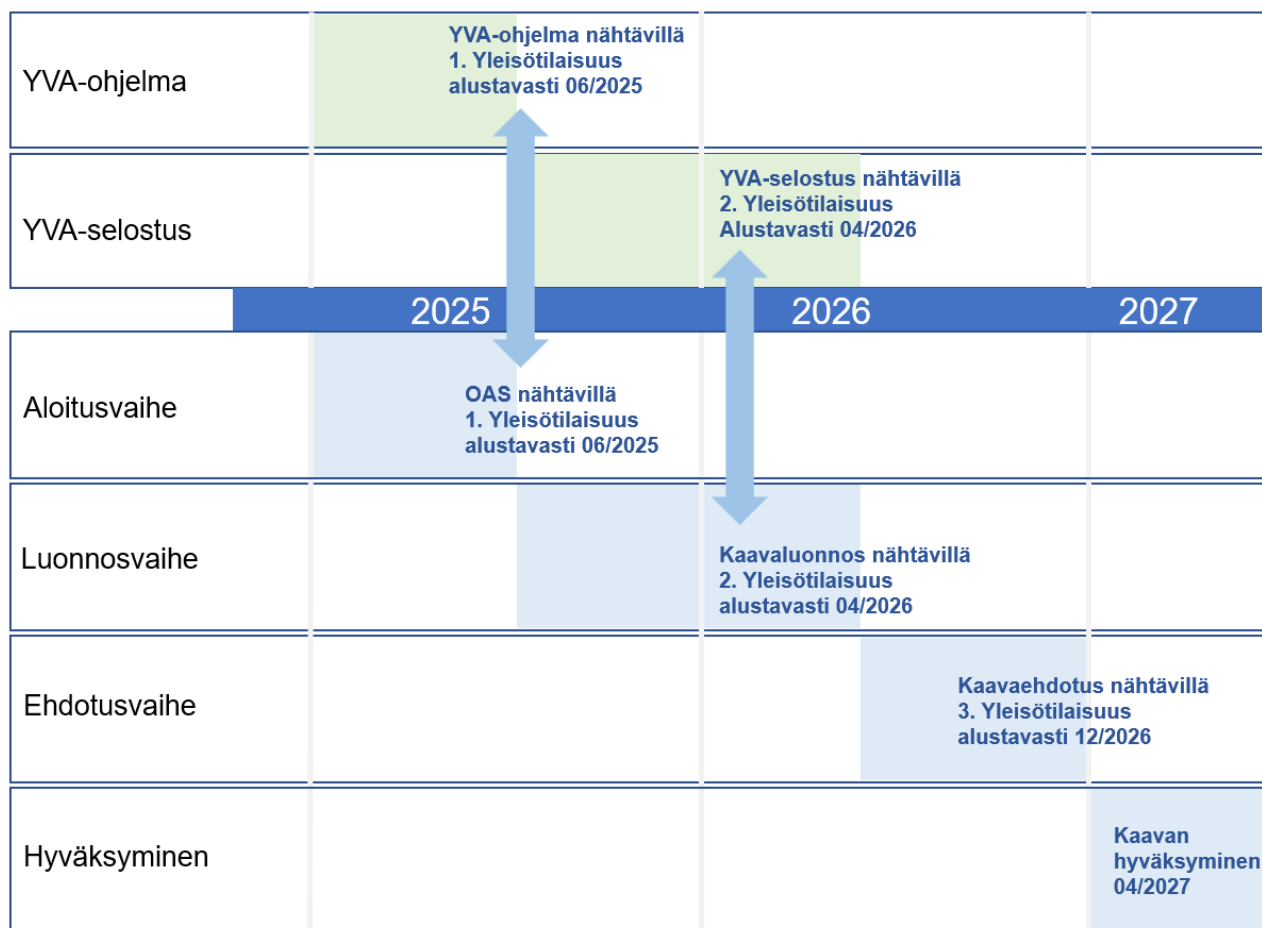
Yksityishenkilöt • Alueen asukkaat, kuntalaiset, alueen käyttäjät sekä muut, joiden oloihin kaava saattaa oleellisesti vaikuttaa • Maanomistajat ja kiinteistönomistajat	Kunnan viranomaiset • Kunnanvaltuusto ja -hallitus • Kärsämäen kunnan muut toimielimet
Lausunnon antajat • Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus • Pohjois-Pohjanmaan liitto • Naapurikunnat ja kaupungit (Haapavesi, Siikalatva, Haapajarvi, Pyhäntä) • Pohjois-Pohjanmaan museo • Museovirasto • Metsähallitus, luontopalvelut • Metsäkeskus	Yhdistykset ja yritykset • Kärsämäen Vesihuolto Oy • Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry – PPLY • Pohjois-Pohjanmaan luonnon-suojelupiiri • Koirikiven metsästysseura ry • Rannankylän metsästysseura ry • Piippolan seudun riistanhoitoyhdistys • Piippolan Metsästysyhdistys ry

• Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos, Pohde • Pohjois-Suomen aluehallintovirasto • Luonnonvarakeskus Luke • Traficom • Finavia Oyj • Fingrid Oyj • Väylävirasto • Ilmatieteenlaitos • Suomen riistakeskus • Puolustusvoimat • Elisa Oyj, Telia Finland Oy, DNA Oy • Digita Networks Oy • Elenia Oy • Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelut (Ympäristöterveys) • Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu (ostopalvelu), Pyhäjärvi	• Saviselän Erämiehet ry • Ainalin Riistamiehet ry • Haapaveden Metsästysseura Ry • Haapaveden Riistanhoitoyhdistys Ry • Metsänhoitoyhdistys Siikalakeus • Miiluranta-Sydänmaa Metsästys-seura ry • Pyhännän metsästysyhdistys • Kärsämäen Porkkalan kyläseura ry, Saviselän kyläseura ry • Suomen metsäkeskus pohjoisen palvelualue, Riistakeskus Oulu, Kärsämäen riistanhoitoyhdistys, Metsänhoitoyhdistys Haapavesi-Kärsämäki, MTK Keskipiste, MTK Kärsämäki • Pro Agria Oulu, Kärsämäen Yrittäjät ry, Siikalatvan Yrittäjät ry, Pyhännän yrittäjät • Siikalatvan luonto ry • muut paikallisella tai alueellisella tasolla toimivat yhteisöt, kuten tienhoitokunnat ja vesiensuojeluyhdistykset
---	---

9 VUOROVAIKUTUS JA AIKATAULU

Tuulivoimahankkeen kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan erillisinä, mutta rinnakkaisina prosesseina. Kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan konsulttityönä. Osayleiskaavan laatii YVA-menettelystä vastaa A-Insinöörit Suunnittelu Oy.

Kuntalaisille, kuntapäätäjille ja kaikille aiheesta kiinnostuneille järjestetään kolme avointa yleisötilaisuutta tuulivoimasta. Tilaisuutta on mahdollista seurata ja osallistua siihen Teams-etäyhteydellä. Yleisötilaisuudessa kuullaan asiantuntijaesityksiä kaavoituksesta ympäristövaikutusten arviointiin sekä tuulivoiman rakentamisesta ja päätöksissä huomioitaviin näkökulmiin.

Kuva 12. Kaavio kaava- ja YVA-prosessin alustavasta aikataulusta.

Aikatauluarviota voidaan tarkistaa, mikäli kaavaan kohdistuu muistutuksia ja valituksia tai muita vastaavia lisäselvityksiä vaativia seikkoja.

9.1 Vireilletulo

Osayleiskaavan vireilletulosta ilmoitetaan kuulutuksella kuntatiedotteessa internetissä kunnan verkkosivuilla, www.karsamaki.fi. Suunnittelualueen maanomistajat saavat myös kirjeet kaavan vireilletulosta, ehdotusvaiheen nähtävillä olosta sekä kaavan hyväksymisestä. Samalla julkistetaan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). OAS on nähtävillä kunnan verkkosivuilla ja kunnantalolla ilmoitustaululla. Henkilö tai taho voi ilmoittautua osalliseksi kaavahankkeeseen myös sen aikana.

Samanaikaisesti kuulutetaan ja asetetaan nähtäville YVA-arviointiohjelma ELY-keskuksen toimesta. OAS ja YVA-arviointiohjelma annetaan tiedoksi viranomaisille mahdollisia lausuntoja varten.

Nähtävilläolon aikana osalliset voivat esittää OAS:aa ja YVA-arviointiohjelmaa koskevia suullisia tai kirjallisia mielipiteitä. Vuorovaikutuksen osayleiskaavasta järjestää kunta. Yhteysviranomaisena YVA-menettelyssä toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Aloitustavaiheen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava Kaavan käynnistämispäätös, kaavoitusaloite kaupungille, kaavoitussopeutus kunnan ja hakijan välillä, OAS, viranomaisneuvottelut, kuulemiset, yleisötilaisuus ja lausunnot. Osallisille järjestetään kysely ennen luonnosvaihetta ja sen tarkoituksenmukainen toteuttamistapa arvioidaan saadun palauteen perusteella.

YVA Arviointiohjelman laatiminen

06/2025 Kuulutus, vireilletulo, OAS ja YVA-ohjelma nähtäville

Yleisötilaisuus 08/2025

9.2 Luonnosvaihe

Luonnosvaiheessa tekninen lautakunta asettaa osayleiskaavan valmisteluaineiston nähtäville noin 30 päivän ajaksi. Kunta ilmoittaa kaavan valmisteluvaiheen nähtävilläolosta kuulutuksella paikallisissa lehdissä ja kunnan verkkosivuilla. Luonnosvaiheen aikana osalliset voivat esittää suullisia tai kirjallisia mielipiteitä kaava-aineistosta. Kaavaluonnoksesta pyydetään myös lausunnot. YVA-arviointiselostus asetetaan samanaikaisesti nähtäville 30–60 päivän ajaksi.

Luonnosvaiheen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava	Selvitysten laatiminen, kaavaluonnoksen valmistelu selvitysten pohjalta, vastineet, tarvittaessa viranomais- tai työneuvottelu, kuulemiset, yleisötilaisuus ja lausunnot
YVA	Arviointiselostuksen laatiminen ja yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta
4/2026	Kaavaluonnos ja YVA-arviointiselostus nähtävillä

Yleisötilaisuus keväällä 2026

9.3 Ehdotusvaihe

Osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa arvioidaan luonnosvaiheessa esitettyjen mielipiteiden ja lausuntojen vaikutus kaavaratkaisuun. Teknisen lautakunnan käsittelyn jälkeen osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Nähtävilläolosta ilmoitetaan kuulutuksella paikallisissa lehdissä sekä kunnan verkkosivuilla. Ehdotusvaiheen aikana osalliset voivat jättää kirjallisen muistutuksen kaava-aineistosta. Kaavaehdotuksesta pyydetään myös lausunnot.

Ehdotusvaiheen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava	Luonnosvaiheen palautteiden pohjalta kaavaehdotuksen laatiminen, vastineet, tarvittaessa viranomais- tai työneuvottelu, kuuleminen, yleisötilaisuus ja lausunnot
YVA	Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
12/2026	Kaavaehdotus nähtävillä

Yleisötilaisuus talvella 2026-2027

9.4 Hyväksyminen

Osayleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto. Osayleiskaavaehdotuksen valtuustokäsittelystä ja laadituista vastineista annetaan kirjallinen ilmoitus niille kunnan jäsenille sekä muistuttajille, jotka ovat ilmaisseet halukkuutensa ko. tiedon saamiseen sekä ilmoittaneet

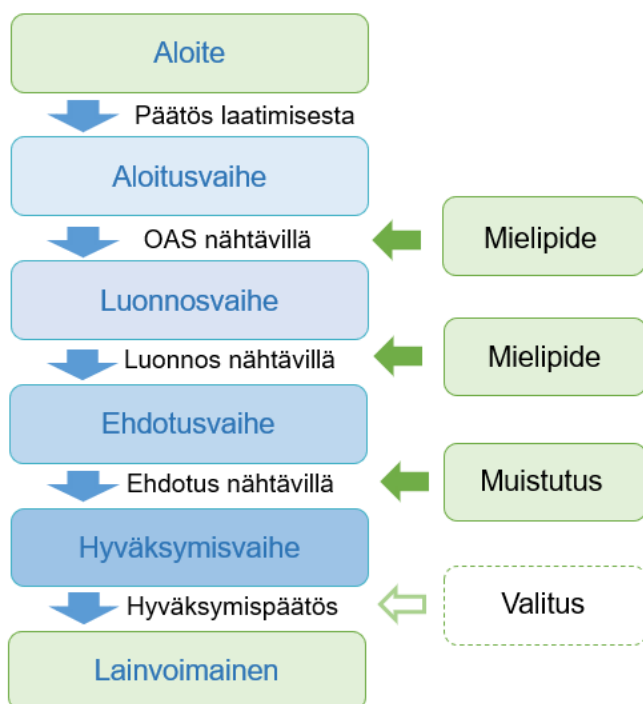
osoitteensa. Valtuuston hyväksymispäätöksestä voi valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kaava kuulutetaan lainvoimaiseksi, mikäli valituksia ei ole esitetty.

Hyväksymisvaiheen tehtävät ja alustava aikataulu

Kaava	Vastineet, vähäiset tarkistukset ja viranomaisneuvottelu
4/2027	Hyväksyminen (ilmoitus hyväksymispäätöksestä, valitusaika alkaa)
5/2027	Lainvoimainen (kuulutus)

9.5 Osallistaminen- ja vuorovaikutusmenetelmät

Kaavoitus toteutetaan vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Kaavoituksen vaiheiden aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joissa osalliset pääsevät osallistumaan kaavoitukseen. Yleisötilaisuuksista ilmoitetaan etukäteen kuntatiedotteessa internetissä kunnan verkkosivuilla.

Kuva 13. Kaavio osallistumisesta osayleiskaavan valmistelun aikana.

Lisäksi kaavoituksen aikana on tarkoitus toteuttaa tarkoitukseen soveltuvia vuorovaikutus- ja osallistumismenettelyjä:

- Kuulutus kunnan talouksiin jaettavassa tiedotuslehtisessä ja kunnan internet-sivulla (www.karsamaki.fi) sekä ilmoitustaululla
- Kirje (kiinteistötietojärjestelmän mukaisiin osoitteisiin)
- Kaavan asiakirjojen nähtävillä pitäminen kunnan verkkosivuilla (<https://karsamaki.fi/asuminen-ja-rakentaminen/tontit-kartat-ja-kaavoitus/>) ja kunnantalolla, Tekninen osasto, Haapajärventie 1, 86710 Käsämäki
- Aukaskysely luonnosvaiheessa

10 YHTEYSTIEDOT

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan päivittää tarvittaessa aina kaavaehdotuksen nähtävilläoloon asti. Mielipiteet voi esittää kunnalle osoitteeseen:

- sähköposti: karsamaen.kunta@karsamaki.fi
- osoite: Haapajärventie 1, 86710 Käsämäki

Käsämäen kunta 12.9.2025

Käsämäen kunta

Haapajärventie 1
86710 Käsämäki

Ikka Saari, tekninen johtaja
Puh. 044 445 6841
ikka.saari@karsamaki.fi

Käsämäki

Kaavaa laativa konsultti

A-Insinöörit Suunnittelu Oy
Tyrväntie 12, 90400 Oulu

Markku Ketonen, suunnittelupäällikkö, DI
Puh. 044 491 0317
markku.ketonen@ains.fi

Hanketoimija

Fortum Tuuli ja Aurinko Oy
Mikael Vuorinen, hankekehityspäällikkö
Puh 040 080 0968
mikael.vuorinen@fortum.com